

Errata MER Munnikenland

Het MER is in definitiefconceptvorm aangeboden aan de betreffende bevoegd gezagen, ter beoordeling van de aanvaardbaarheid. Uit de beoordeling zijn enkele opmerkingen naar voren gekomen, welke volgens het bevoegd gezag aangepast dienen te worden alvorens een definitief aanvaardbaarheidsoordeel kan worden uitgesproken door GS van provincie Gelderland en de gemeenteraad van Gemeente Zaltbommel.

In dit document worden de genoemde opmerkingen behandeld. Deze zogenaamde errata lijst vormt integraal onderdeel van het MER dat aan de bevoegde gezagen wordt voorgelegd ter vaststelling en aanvaarding.

Het MER en de erratalijst worden vervolgens samen met het ontwerp bestemmingsplan Munnikenland, bijbehorende ontwerpbesluiten voor de hoofdvergunningen en het projectplan Waterwet voor RWS, in procedure gebracht. Dit zal naar verwachting eind januari 2011 zijn. Op dat moment krijgen burgers en belanghebbenden 6 weken gelegenheid om op het MER (en andere stukken) in te spreken. Ook begint dan de toetsing door de Commissie voor de m.e.r., welke een doorloop tijd kent van 9 weken.

De lijst met errata, de behandelde inspraak en de mogelijke aanpassingen die voortvloeien uit de toetsing van de Commissie voor de m.e.r., zullen vervolgens worden verwerkt in de tekst van het MER.

Hieronder worden de ingebrachte aandachtspunten van de bevoegd gezagen behandeld. De errata worden *cursief en vet* weergegeven.

Provincie Gelderland

Opmerking	Inhoudelijke reactie	Verwerking / Errata	Locatie in het MER
<p>Wijziging bevoegdheden</p> <ul style="list-style-type: none"> - met wijziging van Besluit m.e.r. op 1 april 2011, en de daarmee samenhangende wijzigingen m.e.r. (beoordelings)plicht op categorieën, in Rijkswaterstaat Oost Nederland bevoegd gezag geworden voor goedkeuring van het Projectplan Waterwet. Dit in plaats van de Provincie Gelderland. Dit houdt in dat RWS-ON ook de richtlijnen voor de m.e.r. moet vaststellen. - De wijziging in categorieën betreft D3.2, “De aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken”. Het projectplan waterwet is het project m.e.r. beoordelingsplichtige besluit 	<ul style="list-style-type: none"> - Rijkswaterstaat Oost Nederland is verzocht de richtlijnen voor de m.e.r. vast te stellen. Dit is gebeurd per brief van 1 augustus 2011. - Voor het Projectplan Waterwet behoeft geen m.e.r. beoordelingsplichtigbesluit te worden genomen, omdat direct voor het project Munnikenland uitgegaan is van een pla/project-MER. Dit was nodig voor het bestemmingsplan en voor de ontgrondingenwet 	<p>Onder het kopje Bevoegd Gezag worden toegevoegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemeente Zaltbommel, Postbus 10002, 5300 DA Zaltbommel - Rijkswaterstaat Oost Nederland, Postbus 9070, 6800 ED Arnhem <p>Coördinerend bevoegd gezag blijft de provincie Gelderland.</p> <p>De zin “de te verleggen dijk betreft een nieuwe primaire waterkering waardoor het doorlopen van een m.e.r.-procedure noodzakelijk is (categorie C.12.1 Besluit m.e.r)” wordt aangevuld met “Daarnaast betreft het een werk ter beperking van overstromingen (categorie D3.2) en zijn de te verrichten ontgrondingen als m.e.r. plichtig activiteiten beoordeeld (categorie C.16.1) “</p>	<p>Par. 1.3, blz. 4</p> <p>Par. 1.2, Blz. 3</p>
<p>Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verwerken uitspraak Europese Hof van Justitie ten aanzien van bepaling Nederlandse drempelwaarden bij ontgrondingen. Het MER rapport dient hierop aangepast te worden, in die zin dat de ontgroning een mer-plichtige activiteit is. Dit moet ook in de beschrijving en beoordeling volwaardig worden meegenomen - Verzoek tot opnemen paragraaf waarin een terugkoppeling wordt gegeven naar de Richtlijnen, en hoe deze zijn nageleefd 	<ul style="list-style-type: none"> - In het MER is een beschrijving van mer-plichtige activiteiten opgenomen. In een tekst kader is reeds gerefereerd aan de keuze om het aspect ontgrondingen als volwaardig onderdeel van het MER mee te beoordelen. Dit is bevestigd in de richtlijnen. In het MER is een volwaardige beoordeling op ontgrondingsaspecten opgenomen. Ondanks de inschatting destijds dat niet werd voldaan aan de grens van 100 ha ontgronden. Gezien de recente uitspraak van het Europese hof zou deze grens niet zo strikt toegepast mogen worden. - In het proces van het opstellen van het MER is een van de uitgangspunten geweest het toetsen van het MER aan de Richtlijnen, zoals vastgesteld door provincie Gelderland. Deze toetsing is een doorlopend proces geweest. Ook heeft de commissie m.e.r. een tussentijdsadvies uitgebracht hierover. Derhalve achten wij dat een passage hieromtrent 	<p>De zin “de te verleggen dijk betreft een nieuwe primaire waterkering waardoor het doorlopen van een m.e.r.-procedure noodzakelijk is (categorie C.12.1 Besluit m.e.r)” wordt aangevuld met “Daarnaast betreft het een werk ter beperking van overstromingen (categorie D3.2) en zijn de te verrichten ontgrondingen als m.e.r. plichtig activiteiten beoordeeld (categorie C.16.1) “</p> <p>De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.</p>	<p>Par. 1.2, Blz. 3</p>

	geen toegevoegde waarde meer zal geven aan het MER.		
<p><i>Natuurbescherming</i></p> <p>Uit rapportage blijkt dat een deel van Natura 2000 beschermde habitattypen Stroomdalgraslanden en Glanshaverhooilanden door de ingreep worden aangetast. Deze worden in het plan gemitigeerd in het meest oostelijke deel van het plangebied, dat buiten de Natura 2000 begrenzing valt. Juridisch is de beschreven oplossing voor mitigatie niet mogelijk. Op dat moment dat de genoemde hoek van het plangebied bij Natura 2000 begrenzing wordt opgenomen, is de voorgestelde werkwijze wel mogelijk. De passende beoordeling is in die zin niet akkoord, en het MER dus ook niet aanvaardbaar.</p>	<p>Naar aanleiding van deze problematiek, en in directe relatie met de vergunningaanvraag voor de Natuurbeschermingswet, is overleg gaande met de bevoegde gezagen.</p> <p>Het ministerie van EL&I en de provincie Gelderland hebben aangegeven akkoord te gaan met mitigatie van de beide habitattypen in het oostelijk deel van de Brakelsche Benedenwaarden, op voorwaarde dat</p> <ul style="list-style-type: none"> - de begrenzing van het Natura2000 gebied wordt aangepast op initiatief van de initiatiefnemer. Het ministerie van EL&I heeft toegezegd een intentieverklaring af te geven dat herbegrenzing zal plaatsvinden alvorens het project tot uitvoering over gaat (mogelijk nog voor dat het ontwerpbesluit NB-wet definitief is). - de risico's gebonden aan dit traject voor rekening van initiatiefnemer zijn. 	<p>De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.</p> <p>De passende beoordeling is wel aangepast als onderdeel van het MER.</p>	
<p><i>Recreatie</i></p> <p>Geen aanvullende opmerkingen</p>			
<p><i>Verkeer(sveiligheid)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aangegeven wordt dat in het verleden gesproken is tussen provincie en initiatiefnemer over de ontsluiting van het gebied vanaf de N322. Het betreft de aansluiting en verbetering hiervan op de Schouwendijk en Maaskade, en het recreatieve fietsverkeer, in relatie tot toenemend recreatief gebruik, uitbreiding industrieterrein en toevoeging mogelijk voorlichtingscentrum. Deze zaken zijn niet terug te vinden in het MER. - Gesteld wordt dat een indicatie moet worden gegeven van de verkeerstoename op de aansluiting op de N322, met daaraan af te leiden maatregelen. Deze maatregelen komen voor rekening van de veroorzaker, aangezien het plan voor fietsverbetering reeds dit jaar door provincie Gelderland is gerealiseerd. 	<p>Per punt de behandeling in het MER</p> <ul style="list-style-type: none"> - de besprekingen over ontsluiting hadden primair betrekking op de door de provincie Gelderland aan te leggen rotonde ter plekke van de aansluiting op het gebied op de N322. Doel was om eea. ruimtelijk correct aan te laten sluiten. Vanwege beperkte financiële middelen is de provincie voorlopig niet voornemens deze rotonde aan te leggen. Daarmee valt dit onderdeel buiten de scope van het project, en is dan ook geen onderdeel van het MER - het recreatieve fietsverkeer is op de inrichtingskaart duidelijk aangegeven en ook beschouwd in het MER. Deze dient aansluiting te vinden op de reeds gerealiseerde maatregelen van de provincie - de aansluiting zoals nu door het project in beeld gebracht en beschreven, voldoet aan de eisen in de huidige situatie. Indien er in de toekomst een uitbreiding plaats mocht vinden van het industrieterrein of het bezoekersaantal van Slot Loevestein, dan dient de ontsluiting door de 	<p>De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.</p> <p>De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.</p> <p>De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.</p>	

	<p>betreffende initiatiefnemer te worden beoordeeld op de milieueffecten</p> <ul style="list-style-type: none"> - de maatregelen die nodig zijn om de aansluiting van het fietsverkeer in het gebied te garanderen, zijn in het plan opgenomen. De ontsluiting voor gemotoriseerde voertuigen voldoet aan geldende norm en regelgeving. Indien het bedrijventerrein besluit tot uitbreiding, dan dienen ontsluitingsgerelateerde zaken op dat moment te worden beoordeeld. - in het MER is de bedrijfszekere toegang tot Slot Loevestein als beoordelingscriterium gehanteerd. Voor dit criterium is niet gekeken naar toename in aantallen bezoekers omdat dat geen projectdoelstelling is. Er is enkel naar de kwaliteit van de toegangsweg gekeken en de mate waarin de toegankelijkheid verslechterd, dan wel gelijk blijft of licht verbeterd. 	<p>De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.</p> <p>De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.</p>	
<p><i>Bedrijvigheid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - In het MER ontbreekt een paragraaf over de zittende industrie die door deze plannen niet gehinderd moet worden in haar activiteiten door de natuurontwikkeling bij Munnikenland. - Er mist een passage over de toekomstige uitbreidingsmogelijkheden voor bedrijventerrein Poederoijen in relatie tot het project Munnikenland. 	<ul style="list-style-type: none"> - In het gebied ten noord-oosten van het huidige industrie terrein zich geen grote ingrepen voorzien van het project. Het gebied zou volgens het MER kunnen veranderen in natuur, waarmee het een half open overganggebied vormt richting de Boezem van Brakel. In de vertaling naar het bestemmingsplan zijn de grond ten noorden van het industrieterrein niet bestemd als natuur, wat de mogelijke invloed op de zittende industrie zeer gering maakt. - De mogelijke initiatieven voor uitbreiding van het bedrijventerrein vallen buiten de scope van dit project, en dus ook de m.e.r. Een deel van het projectgebied, (gronden tussen industrieterrein, Schouwendijk en N322), hebben in de nieuwe situatie in het bestemmingsplan geen natuur bestemming. De uitbreiding van het bedrijventerrein in de toekomst zal te zijner tijd door de initiator moeten worden beschouwd, conform de volgorde van plan indiening. Het is niet aan het project om deze beschouwing op voorhand te maken. De mogelijke uitbreiding kan als flankerend project opgenomen worden omdat afstemming heeft plaatsgevonden. 	<p>De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.</p> <p>“3. projecten die geen onderdeel van het project Munnikenland vormen, maar waar wel afstemming gewenst is zoals de aanpassing van de provinciale weg (N322) bij Poederoijen, de mogelijke uitbreiding van het bedrijventerrein bij Poederoijen met watergebonden bedrijvigheid, en de kribverlaging in het kader van Ruimte voor de Rivier op het traject Nijmegen – Gorinchem”.</p>	<p>Par. 3.7, blz. 32</p>

Gemeente Zaltbommel

Opmerking	Inhoudelijke reactie	Verwerking / Errata	Locatie in het MER
<p><i>Recreatie en Toerisme</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - invulling van recreatieve relaties tussen binnendijks en buitendijks gebied is nog open. - Batterijen zijn alleen in perspectief van cultuurhistorie beschouwd. Deze krijgen in de toekomst mogelijk een recreatieve functie. Verzoek of dit nog kan worden verwerkt. - Bladzijde 110: graag aanpassen datum recreatievisie, deze is vastgesteld op 25 september 2008. - Bladzijde 82: verzoek tot toelichting op tekst refererend aan graansilo's. - Verzoek toe te lichten waarom het Mansverldergemaal niet in het MER is benoemd. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tijdens het planproces zijn er geen (financieel) uitvoerbare projecten aangedragen die specifiek deze relatie zouden leggen. Daarom zijn alleen de landschappelijke relaties opgenomen in het MER. - De recreatieve beschouwing van de Batterijen kan zonder concrete invulling niet worden afgewogen in het MER. Ook geldt dat deze ontwikkeling vooralsnog niet zeker is, dit maakt een afweging evenmin lastig. - Datum wordt aangepast - De genoemde tekst heeft betrekking op de zichtlijnen op de graansilo's bij binnenkomst in het gebied. Het gebruik van de graansilo's als uitkijkpunt wordt in deze niet bedoeld en is ook niet beoordeeld. Voor verdere invulling wordt verwezen naar het Ruimtelijk Kwaliteitskader dat voor het project is opgesteld. - Het Mansveldergemaal vormt geen onderdeel van uit te voeren activiteiten binnen het plan. Het zou als autonoom ontwikkeling kunnen worden beschouwd, echter was destijds het werk niet geheel vergund. Daarnaast ligt het Mansverldergemaal relatief ver buiten het ingrepen gebied, wat voornamelijk buitendijks ligt. Om bovenstaande redenen is het gemaal niet beschreven en opgenomen in het MER. 	<p>De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.</p> <p>De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.</p> <p>Datum : 25 september 2008</p> <p>De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.</p> <p>De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.</p>	<p>Par. 6.9.6, blz. 110</p>
<p><i>Verkeer</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pagina 32 / par. 3.7: verzoek het woord "toekomstige" aan de tekst refererend aan de ontwikkelingen rond de N322 toe te voegen. - Paragraaf 6.8.4, bij H3-verkeershinder: graag toevoegen dat werkverkeer tijdens uitvoering op zelfde weg als recreatieverkeer plaats vindt. Dit is niet onderscheidend of van invloed op de keuze, maar geeft verbeterd inzicht in de situatie. - Paragraaf 7.2.2: verbeteren toelichting gebruik evenementen terrein, om het afvallen van deze locatie voor een parkeerterrein beter te onderbouwen. - Graag verwijderen van de op bepaalde kaarten 	<ul style="list-style-type: none"> - het woord wordt toegevoegd. - er wordt een tekstuele aanpassing doorgevoerd die de strekking van de vraag dekt. Wel wordt opgemerkt dat inmiddels een technisch ontwerp kaart gemaakt is waarop werkstroken zijn opgenomen. Deze zullen een deel van de problematiek ontlasten. 	<p>"3. projecten die geen onderdeel van het project Munnikenland vormen, maar waar wel afstemming gewenst is zoals de toekomstige aanpassing van de provinciale weg (N322) bij Poederloijen.</p> <p>Kopje: Hinder voor recreatieverkeer Tijdens de uitvoering van het project zal enige hinder ontstaan voor het recreatieverkeer, door de tijdelijke toename aan werkverkeer op dezelfde wegen. Deze hinder wordt als niet onderscheidend beoordeeld voor de keuze tussen alternatieven, en daarom ook niet verder</p>	<p>Par. 3.7, blz. 32</p> <p>Par. 6.8.4, blz. 102</p>

<p>ingetekende rotonde bij aansluiting N322 en Schouwendijk, aangezien dit traject is stop gezet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bij het opstellen van het voorontwerpbestemmingsplan heeft de gemeente Zaltbommel een gebied voor evenementen voor Slot Loevestein opgenomen. Tijdens het opstellen van het MER was hier nog geen inzicht in en heeft het daarom geen rol gespeeld bij de alternatievergelijking. In paragraaf 7.2.2 wordt bij het noemen van “een meer westelijk gelegen locatie” het huidige kleine parkeerterrein bedoeld. Het vergroten van een van beide parkeerterreinen is een wens vanuit Slot Loevestein, voor de locatie is het evenemententerrein nooit een optie geweest. Als opties voor de locatie zijn alleen het huidige parkeerterrein ten oosten van het Slot en nabij de toegangsbrug afgewogen. - de rotonde wordt verwijderd uit kaarten die in het vervolgtraject opgesteld worden. Omdat het MER milieueffecten afweegt en niet als document dient om inrichtingsmaatregelen verder uit te werken worden de kaarten niet aangepast. Als algemeen errata wordt genoemd dat de rotonde vooralsnog niet gerealiseerd wordt. 	<p>meegewogen.</p> <p>De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.</p> <p><i>Naar aanleiding van een financiële afweging door de provincie Gelderland wordt de aanleg van een rotonde in de N322 nabij de afrit naar Slot Loevestein voorlopig uitgesteld.</i></p>	<p>In Erratalijst</p>
<p>Bodemkwaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> - graag inconsistentie wegnemen tussen kaarten op blz 19 en blz 159: bodemkwaliteitskaarten i.r.t. gebruikt toetsingskader. - pagina 177: gesteld wordt dat er met een gesloten grondbalans wordt gewerkt. Echter, in diverse passages wordt melding gedaan van het afvoeren van grond. Graag verduidelijken of dit te maken heeft met de autonome ontwikkeling Gandelwaard. - Voor wat betreft het afvoeren van grond ten behoeve van de versterking Lekdijk, dient ook een tekstuele verduidelijking te komen i.r.t. gesloten grondbalans. Deze vraag komt voort uit het grondstromenplan. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het betreft niet zozeer een inconsistentie maar de onderschriften moeten verduidelijkt worden zodat het verschil verklaard worden. - Het noemen van de gesloten grondbalans is feitelijk niet juist. Er wordt in het project grond afgevoerd, een deel verontreinigde grond naar depots en een deel toepasbare klei. Alle niet sterk verontreinigde (lees toepasbare) grond wordt binnen het gebied 	<p><i>Onderschrift voor figuur 3.5 wordt “Resultaten van de toetsing op boorpuntniveau aan de normen voor de waterbodem”. Onderschrift voor figuur 9.3.1 wordt “Gebiedsindeling op basis van de bodemkwaliteitskaart die is getoetst aan de normen voor landbodem”.</i></p> <p>De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.</p>	<p>Par. 3.4 blz. 19 en 9.3.1 blz. 159</p>

	<p>toegepast. In het MER is dit qua vervoersbewegingen over de weg en milieuoverlast als 'gesloten' benoemd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zie bovenstaande toelichting. 	De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.	
<p><i>Natuur en Landschap</i> Geen opmerkingen</p>	n.v.t.		
<p><i>Luchtkwaliteit en geluidhinder</i> Geen opmerkingen</p>	n.v.t.		
<p><i>Ontsluiting / bereikbaarheid (brandweer)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gezien de op 1 oktober 2010 inwerking getreden Wet Veiligheidsrisico's, dient de brandweer te allen tijden de veiligheid van mens en dier te kunnen garanderen. Aangezien Slot Loevestein gemiddeld 0,3 dagen per jaar niet bereikbaar is in de nieuwe situatie, kan deze garantie niet worden gegeven. Geadviseerd wordt om de weg op de Maaskade te markeren met palen waarop de waterstand is af te lezen, zodat de hulpdiensten een inschatting kunnen maken van de waterhoogte op de rijbaan. Op deze manier kan de hulpdienst door het water alsnog het object bereikbaar houden 	<p>Bij nader overleg met de gemeente Zaltbommel is gebleken dat deze wens alleen geldt als de weg als zodanig niet meer zichtbaar is door de hoeveelheid water die op de weg zou blijven kunnen staan. Echter zal bij hoogwater waarbij Slot Loevestein nog wel bereikbaar is en toegankelijk voor publiek de weg zichtbaar blijven omdat het water er alleen overheen stroomt vanwege de bolle ligging van het wegdek en de ligging op een dijkvormig grondlichaam.</p>	De opmerkingen geeft geen aanleiding tot aanpassing van het MER.	